

This is the **published version** of the bachelor thesis:

Garcia Travé, Alba; Benet Duran, Ada-Carla, dir. La docència del xinès per a nens catalans. 2016. (1202 Grau en Traducció i Interpretació)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/160661>

under the terms of the **CC BY-NC-ND** license

FACULTAT DE TRADUCCIÓ I D'INTERPRETACIÓ

GRAU DE Traducció i Interpretació

TREBALL DE FI DE GRAU
Curs 2015-2016

La docència del xinès per a nens catalans

Alba Garcia Travé
1329995

TUTOR/A
ADA CARLA BENET DURAN

Barcelona, Juny de 2016

UAB

**Universitat Autònoma
de Barcelona**

Dades del TFG

Títol:

La docència del xinès per a nens catalans
La docencia del chino para niños catalanes.
对于加泰罗尼亚孩子的汉语教学

Autor/a: Alba Garcia Travé

Tutor: Ada Carla Benet Duran

Centre: Universitat Autònoma de Barcelona

Estudis: Grau de Traducció i Interpretació

Curs acadèmic: 4t curs

Paraules clau

- Xinès
- Ensenyament de llengües estrangeres
- Educació
- Metodologia docent
- Adaptació
- Assimilació
- Efectivitat

Resum del TFG

Aquest treball d'investigació pretén analitzar les principals metodologies que s'empren a Catalunya per a ensenyar xinès als nens d'aquí, detectar-ne els principals problemes, i oferir solucions viables a aquestes dificultats. Per tal que aquesta investigació sigui possible s'ha dut a terme un treball de camp basat en la observació presencial de certes classes de xinès dirigides a nens. Per tal de tenir una visió més àmplia, s'han escollit centres de diferents localitats catalanes i de tipologia diversa. Les anotacions extretes d'aquestes sessions, juntament amb una recerca bibliogràfica, han sigut la base del projecte. Per tal d'acabar d'obtenir les dades necessàries, així com observar diversos punts de vista, s'han entrevistat els professors que impartien docència a les classes analitzades. Un cop desenvolupada la part contrastiva del treball, passant per les dificultats i mancances dels diversos sistemes d'ensenyança del xinès a Catalunya, s'han plantejat solucions o variants que puguin solucionar els problemes esmentats amb anterioritat.

Este trabajo de investigación pretende analizar las principales metodologías que se utilizan en Cataluña para enseñar chino a los niños catalanes, detectar los principales problemas de éstas, y ofrecer soluciones viables a estas dificultades. Para que esta investigación sea posible se ha llevado a cabo un trabajo de campo basado en la observación presencial de ciertas clases de chino dirigidas a niños. Para tener una visión más amplia, se han escogido centros de diferentes localidades catalanas y de tipología diversa. Las anotaciones extraídas de estas sesiones, juntamente con una búsqueda bibliográfica, han sido la base del proyecto. Para terminar de obtener los datos necesarios y los diferentes puntos de vista, se han entrevistado los profesores que impartían docencia en las clases analizadas. Una vez desarrollada la parte contrastiva del trabajo, pasando por las dificultades y carencias de los diferentes sistemas de enseñanza del chino en Cataluña, se han planteado soluciones o variantes que puedan solucionar los problemas mencionados anteriormente.

This study intends to analyse the main methodologies that are used in Catalonia to teach Catalan children Chinese, to detect their main problems, and offer viable solutions to these difficulties. In order to enable this study, a fieldwork based in the observation of some Chinese classes targeted to children has been done. In order to have a wider view, centres of different Catalan cities and of varied typology have been chosen. The taken notes and a bibliographic search have been the base of the project. In order to obtain the necessary information and the different points of view, the teachers that took part in the analysed classes have been interviewed. When the contrastive part of the project has been done, and the difficulties and the weaknesses of the different Chinese teaching systems in Catalonia have been observed, some solutions or alternatives that can solve the problems previously mentioned have been raised.

Avis legal

© Alba Garcia Travé, Universitat Autònoma de Barcelona (Barcelona), 2016. Tots els drets reservats.

Cap contingut d'aquest treball pot ésser objecte de reproducció, comunicació pública, difusió i/o transformació, de forma parcial o total, sense el permís o l'autorització del seu autor/de la seva autora.

© Alba Garcia Travé, Universitat Autònoma de Barcelona (Barcelona), 2016. Todos los derechos reservados.

Ningún contenido de este trabajo puede ser objeto de reproducción, comunicación pública, difusión y/o transformación, de forma parcial o total, sin el permiso o la autorización de su autor/a.

© Alba Garcia Travé, Universitat Autònoma de Barcelona (Barcelona), 2016. All rights reserved.

None of the content of this academic work may be reproduced, distributed, broadcast and/or transformed, either in whole or in part, without the express permission or authorization of the author.

TAULA DE CONTINGUTS

1. Justificació del treball i públic al qual va dirigit	1
2. Context històric i actual de l'ensenyament del xinès a Catalunya.....	2
2.1. Aproximació històrica a l'ensenyament del xinès a Catalunya	2
2.2 Aproximació a la situació actual del xinès a Catalunya.	7
3. Descripció dels centres d'ensenyament del xinès estudiats.....	10
4. Metodologia per a l'observació de les classes de xinès	12
5. Citació dels problemes detectats i proposta de solucions	36
5.1. Anàlisi de les dades recollides i menció dels problemes i de les dificultats detectades.....	36
5.2. Proposta de solucions.....	38
6. Conclusions.....	42
7. Bibliografia citada.....	43

1. Justificació del treball i públic al qual va dirigit

Aquest és el quart any que estudio xinès a la Universitat Autònoma de Barcelona. Vaig començar a aprendre'l des de zero en iniciar el Grau de Traducció i Interpretació, i cada any n'ha augmentat la dificultat, a més d'afegir-s'hi la traducció al català. La tria no va ser fàcil, sobretot sumant-hi el ventall ampli d'idiomes a escollir, però al final em vaig decantar pel xinès, perquè em semblava exòtic i una eina pràctica de cara a un futur cada vegada més proper.

En començar a estudiar una de les llengües considerades de les més complicades del planeta, em va cridar l'atenció la metodologia que fa servir la universitat per a ensenyar l'idioma. Una metodologia, al meu parer, força caòtica i no gaire ben estructurada, que dóna lloc a grans buits lèxics i a un escàs aprofundiment del vocabulari de cada àmbit. Una metodologia estretament lligada als escassos recursos, sovint, massa seriosos i poc pràctics, basats en l'aprenentatge a partir de l'anàlisi i la comprensió de diàlegs. En veure el sistema i les mancances en l'ensenyança universitària del xinès, de seguida em va venir a la ment la següent pregunta: com deuen ensenyar el xinès als nens catalans? La docència és una de les sortides professionals derivades del Grau de Traducció i Interpretació, i, per tant, és un àmbit que pot resultar interessant tan per a estudiants que el cursin, com per a graduats.

El xinès és una llengua molt llunyana de la resta de llengües llatines i, per tant, crec que ha de ser molt difícil d'ensenyar i d'obtenir-ne bons resultats. Em preocupava si els buits lèxics que jo mateixa havia experimentat estarien resolts o no en aquesta docència en particular i, si ho estaven, em preguntava quins mecanismes havien fet servir. Però aquí no queda la cosa: i els aspectes gramaticals del xinès que no tenen equivalent en català? Els mesuradors, el complement direccional, les partícules passives... La llista de problemes i dificultats és finita però també llarga. Després de detectar aquesta font de problemes que no cessa de brollar, m'he proposat esbrinar pel meu compte quines són les metodologies més rellevants que s'empren per a ensenyar el xinès a nens catalans, a les escoles i a les acadèmies d'idiomes, i analitzar-les a fons per tal de determinar-ne la solvència i els resultats obtinguts. A través de detectar les mancances de les metodologies utilitzades per a l'ensenyament d'aquesta llengua, i recopilar la informació necessària,

em disposaré a proposar una o diverses solucions als problemes esmentats amb anterioritat.

Com és necessari en tota recerca, començaré el treball amb una aproximació històrica. Per començar, oferiré una perspectiva més àmplia i general, l'aproximació històrica del xinès en l'àmbit espanyol, i després procediré a acotar aquesta visió al cas concret de Catalunya. Seguidament, per tal que la investigació esmentada més amunt sigui possible, duré a terme un treball de camp basat en la observació presencial en certes classes de xinès dirigides a nens. Les anotacions extretes, conjuntament amb una recerca bibliogràfica, seran la base del projecte. A banda d'això, també s'entrevistaran a professors per tal d'acabar d'obtenir les dades necessàries i diversos punts de vista. Un cop desenvolupada la part contrastiva del treball, passant per les dificultats i mancances dels diversos sistemes d'ensenyança del xinès a Catalunya, es plantejaran solucions o variants que puguin solucionar els problemes esmentats amb anterioritat. Amb aquest treball, es pretén donar eines d'ajuda a aquells col·lectius docents dirigits a l'ensenyament del xinès per a nens catalans, alguns dels quals poden derivar de la mateixa Facultat de Traducció de la UAB.

2. Context històric i actual de l'ensenyament del xinès a Catalunya

2.1. Aproximació històrica a l'ensenyament del xinès a Catalunya

Des dels anys 80, el paisatge humà d'Espanya ha sofert certes variacions, majoritàriament per causa de la nova presència d'immigrants provinents d'arreu del món. Des d'aquell moment, el nombre de residents estrangers no ha parat d'augmentar, i amb la seva arribada ha crescut la diversitat ètica, laboral i residencial.

Segons Saíz (2005: 152), l'any 1961 va marcar l'inici d'aquest creixement de població immigrant i, des d'aleshores, ha sigut progressiu tant en l'àmbit estatal com regional, i hem de destacar el període comprès entre el 1995 i el 2000, etapa en la qual s'experimenta un gran augment de residents immigrants i, especialment xinesos a l'Estat

espanyol. A partir de l'any 2000, el nombre de ciutadans xinesos no ha parat d'augmentar, tot i que aquests últims anys ho ha fet a un ritme menor.

Fins l'any 1995, Madrid era la comunitat autònoma que se situava en primer lloc quant a residents xinesos, però a hores d'ara, Catalunya ja l'ha superada. També cal assenyalar el fort creixement de presència xinesa que Les Canàries van experimentar durant els anys vuitanta, així com ho van fer la Comunitat Valenciana i Andalusia cinc anys més tard, això sí: mai han arribat a sobrepassar el volum d'immigració xinesa de les dues comunitats autònomes de dalt de la classificació, Catalunya i Madrid. Podríem afirmar que els nouvinguts xinesos han seguit una pauta més o menys constant al voltant dels territoris que concentren més població: les grans ciutats i el litoral mediterrani.

«En arribar, els principals sectors d'àmbit laboral als quals es van dedicar foren la restauració, la pelleteria i la indústria tèxtil » (Carbonell, 2007: 42). Tanmateix, segons Sáiz, atès que a la segona meitat de la dècada dels noranta hi va haver un gran creixement de població xinesa a l'Estat espanyol, això va provocar un col·lapse en el sector de la restauració i, a causa d'aquest fet, els residents xinesos van haver d'ampliar la diversificació d'activitats econòmiques en les quals dedicar-se. A partir d'aleshores, van desviar l'atenció cap a altres àmbits, com per exemple el cultiu de productes agrícoles propis de la cuina xinesa o els basars i, mica en mica, es van anar introduint com a assalariats en la construcció i els tallers tèxtils, entre d'altres. Tot i això, la societat xinesa sempre ha intentat redirigir-se novament cap a l'autonomia d'un negoci propi, per tal d'obtenir al màxim de beneficis, si no dins la família, si més no dins la xarxa comunitària. Sovint, per tal d'obrir nous negocis, demanen diners a amics i parents, un costum molt freqüentat dins les comunitats xineses.

Segons Nieto (2007: 113), la societat xinesa és un col·lectiu que es caracteritza per a preocupar-se per al benestar de la família i per a l'educació i futur dels seus fills. Així, doncs, una de les primeres activitats culturals en les quals va concentrar esforços fou la creació d'escoles de llengua xinesa per als nens que estiguessin escolaritzats en el sistema educatiu espanyol. A Espanya, els primers projectes escolars van ser impulsats per associacions taiwaneses. Els primers indicis de la voluntat xinesa foren l'any 1992, per una iniciativa taiwanesa, en obrir el Colegio de los Chinos de Ultramar de Madrid (*Xibanya Madeli huaqiao xuexiao*, 西班牙马德里华侨学校). Durant els primers anys de

vida, va funcionar com a projecte aïllat, però a mitjans dels noranta va començar la difusió de noves escoles xineses. En un principi, doncs, els punts d'ensenyament de llengua xinesa eren escoles informals que depenien d'associacions d'immigrants xinesos destinades als fills d'aquest col·lectiu. Com veurem més endavant, però, la situació, tipologia i públic al qual es dirigeixen els centres d'ensenyament del xinès ha variat molt des d'aleshores. Les escoles espanyoles d'ensenyament del xinès, que inicialment trobàvem disperses per l'estat, depenien de les associacions voluntàries xineses, i el cas que acabem d'esmentar no n'és una excepció.

Saíz afirma que, tant abans com en l'actualitat, els pares xinesos sempre han mostrat una gran preocupació perquè els seus fills aprenguin correctament el mandarí, i d'aquesta manera les escoles xineses cada vegada acullen un alumnat més ampli. La llengua xinesa, per a ells, representa un referent cultural important, però a més d'això, és un factor de cohesió entre els membres del col·lectiu asiàtic residents a l'estat espanyol. El mandarí és per a ells la llengua mare que els retorna el sentiment de pertinença a un origen cultural comú. A més cal remarcar que la majoria d'immigrants que hi ha a Espanya i a Catalunya saben el *putonghua* o el xinès mandarí, però no és el que parlen a casa. La gran majoria, portes endins parlen el dialecte propi de la seva província, que sovint és Zhejiang. Els pares volen que els seus fills aprenguin *putonghua* entre altres raons perquè és la llengua oficial de la Xina, perquè si mai hi volen tornar a treballar que tinguin la possibilitat, perquè es puguin comunicar amb la resta de la comunitat xinesa, perquè es la llengua que s'aprèn a l'escola xinesa. La coneixença d'aquesta llengua també els hi permet mantenir els lligams, tant familiars com econòmics, entre els parents que continuen al lloc d'origen, i els emigrants. Podem afirmar, doncs, que aquesta és una de les raons que expliquen la proliferació de les escoles de llengua xinesa en tots aquells països on hi ha presència xinesa. Com que molts pares tenen un domini escàs de les llengües oficials dels països on immigren, això dificulta la transmissió de valors familiars i culturals envers uns fills clarament influenciats i educats per una nova societat. Un bon domini del mandarí els permet estrènyer la relació amb els fills: no només l'empren per a comunicar-se, sinó per a transmetre la cultura xinesa. Cal deixar clar, però, que el fet que els pares vulguin que els seus fills siguin competents en la seva llengua d'origen, no implica que s'oposin a l'escolarització i educació en el país que els ha acollit. De fet,

veuen aquesta biculturalitat com un factor positiu: creuen que pot resultar de gran utilitat en els negocis familiars, i que els hi pot obrir les portes en un futur. De fet, de manera potser sorprenent, molts nens escolaritzats en la societat d'acollida consideren el castellà com la seva primera llengua, i amb el pas dels anys es van desvinculant del seu lloc d'origen.

Ara, però, dirigirem la mirada cap a la regió del nord-est de la península, regió que conté les xifres d'immigració xinesa més elevades de l'estat: Catalunya. Tal com diu Carbonell (2007: 44), pel que fa el lloc d'origen concret d'emigració, els primers xinesos europeus que van venir a Catalunya, provenien originalment de la ciutat xinesa de Wenzhou, a la comarca de Zhejiang. Quant a les xifres d'immigració, foren poc rellevants fins la última dècada del s.XX. L'any 1986, per exemple, hi havia amb prou feines 200 persones de nacionalitat xinesa. A principis dels anys noranta, però, es produeix un increment espectacular, motivat en part per les expectatives de creixement econòmic i turístic de Barcelona amb motiu dels Jocs Olímpics del 92. «Actualment a Barcelona, un 22.5% de la immigració prové d'Àsia. D'aquests, més de 17.400 persones són xineses, més del doble de la xifra que hi havia a 2004 » (Servei de Premsa, 2015).

Carbonell afirma que la preocupació del col·lectiu xinès resident a Catalunya envers l'aprenentatge del mandarí, no varia respecte la resta de l'estat espanyol. A Catalunya ja fa una vintena d'anys que les famílies xineses es preocupen perquè els seus fills tinguin classes de la seva llengua i cultura. A part dels motius socioafectius i familiars, els pares xinesos consideren que si els seus fills dominen el xinès, l'anglès i el castellà, les tres llengües més parlades al món, en un futur, se'ls obrirà un gran ventall d'atractives possibilitats laborals. Volen que els seus infants agafin el millor d'Occident, sense que això suposi perdre el millor de l'Orient. Valoren aquest aprenentatge com un instrument per reafirmar la seva identitat i autoestima, i per obrir-se unes portes al futur que no poden desaproveitar. Beltrán i Sáiz consideren que el pares veuen en l'escola xinesa l'últim refugi per a la difusió dels seus valors, que són transmesos no solament amb l'aprenentatge de la llengua, sinó també mitjançant les classes de cultura, història i política xineses incloses dins del currículum escolar. El domini de la llengua xinesa es considera com una marca d'identitat xinesa, aquells que no la parlen només són xinesos d'una manera ambigua i podrien tenir tancades les portes del col·lectiu. L'èmfasi dels pares perquè els seus fills

nascuts aquí aprenguin a llegir i escriure xinès i parlin més en xinès té a veure amb aquesta sentida amenaça a la identitat, a més d'altres consideracions més pragmàtiques i instrumentals.

La generació precedent als nens xinesos que actualment es troben escolaritzats dins el sistema educatiu català, es dedicava a treballar en restaurants, basars i botigues de regals. Mentrestant, els seus fills van tenir la oportunitat d'estudiar i aprendre idiomes, i es van formar dins d'aquesta biculturalitat tan lloada pels xinesos. Els pares no volen veure com els seus fills segueixen els seus passos i cauen en mans de negocis durs i sacrificats, que actualment han arribat a un punt de saturació. Per això inverteixen en la seva educació, així com en la importància indiscutible, una vegada més, del mandarí. El creixement econòmic de la Xina fa que el coneixement del xinès sigui un valor de futur. «La dificultat per aprendre la llengua és un inconvenient important, i justament per aquesta dificultat cada cop hi ha més opcions perquè els nens la comencin a estudiar de petits (Garcia, 2012)». Benvenuty afirma que l'any 1988, abans que apareguessin les primeres escoles xineses, els mateixos xinesos havien de viatjar a la Xina per tal d'aprendre mandarí, si provenien d'una regió on es parlava un dialecte del xinès.

Segons Nieto, és per aquest motiu, que des de fa vint anys podem trobar escoles de xinès a Barcelona, dirigides, inicialment, als fills i filles dels immigrants xinesos. A Barcelona l'any 1995, tres anys després de l'obertura del Colegio de los Chinos de Ultramar de Madrid, es va fundar el Colegio para los Niños de los Chinos de Ultramar de Barcelona (*Basailuona huaqiao zidi xuexiao*, 巴塞洛娜华侨子弟学校), que es va tirar endavant gràcies al suport d'alguns membres del Comité de Promoción de Culturas Chino-Mediterráneas, una organització xinesa fundada a l'estat espanyol l'any 1997. En el cas concret de Catalunya, l'Associació de Dones Xineses a Catalunya hi juga un paper molt important, juntament amb el recolzament de la Conselleria d'Educació de la Generalitat. Gràcies a aquesta col·laboració es començaren a oferir classes de llengua xinesa com a activitat extraescolar en horari de tardes a diferents escoles públiques de Lleida, Tarragona, Barcelona, Girona i Santa Coloma de Gramenet.

Quant a aquest tipus d'escoles de xinès que es varen fundar als inicis, dirigides als fills dels immigrants xinesos, i que encara funcionen actualment, sovint les classes s'ofereixen després d'horari escolar, o bé concentren les seves activitats durant el cap de

setmana. Beltrán i Sáiz afirmen que s'empra el sistema educatiu xinès, que posa èmfasi en les bones formes i la diligència, s'inculca el respecte al professor, a les persones grans i a l'autoritat i la jerarquia, es recorre a la repetició i a la memorització, i s'exigeix un aprofitament escolar que és contínuament avaluat i que es basa en el foment de la competitivitat i els exàmens. Els valors morals que es transmeten a l'escola són el principal motiu de la seva existència, allí s'ofereix, a més de la llengua, allò que l'escola de la societat d'acolliment és incapaç d'ensenyar. Les classes, tot i que en un punt inicial anaven dirigides als infants xinesos, actualment, estan obertes a tots els infants. Tal com diu Carbonell, actualment, aproximadament un terç de l'alumnat és fill de famílies immigrades; un altre terç correspon a infants xinesos procedents de l'adopció internacional, mentre que el terç restant està format per alumnat autòcton.

A principis dels 2000, la tipologia de les escoles i el públic es va diversificar, i en contemplarem els detalls en el següent punt.

2.2 Aproximació a la situació actual del xinès a Catalunya.

Mica a mica, la gent ha començat a interessar-se per altres llengües i cultures, i, en el cas del xinès, l'escolarització privada dirigida a fills de famílies d'origen xinès ha passat de ser l'únic referent de docència a Espanya, a convertir-se només en una modalitat de l'ensenyament d'aquesta llengua a nostre país.

Si ens centrem en la situació actual del xinès a Catalunya, abans d'encarar-nos estrictament a l'àmbit de la docència, cal que fem un cop d'ull als fets de caràcter més genèric. Segons Carbonell, actualment, el govern de la Xina facilita llibres i materials adaptats a les associacions que fan les classes i valora molt positivament el fet que Catalunya sigui un dels primers països a donar un suport institucional a l'aprenentatge de la llengua xinesa. Amb l'objectiu de continuar estrenyent llaços amb la Xina, l'Associació de dones xineses a Catalunya va exposar el model català davant la resta de països, en el Congrés Mundial de l'Ensenyament de la Llengua Xinesa al Món (*World Chinese Language Conference*) que va tenir lloc el juliol de 2005 a Pequín.

Avui en dia, el creixement d'escoles xineses i l'oferta del xinès en escoles d'idiomes no para d'augmentar, i sobretot des de les empreses, cada cop estan més

interessats en fomentar l'aprenentatge de la llengua i la cultura xinesa entre els treballadors. Tot i això, especialment pel que fa l'àmbit infantil, sovint és necessari desplaçar-se a les grans ciutats per tal de gaudir d'aquest servei.

Aquest creixement ha emanat de l'aparició d'un nou alumnat. Les famílies catalanes comencen a veure en el xinès perspectives de futur, i així també ho veuen alguns directius i professors d'arreu de Catalunya.

A Barcelona, l'Institut de Cultura Xinesa i Casa Àsia organitzen conjuntament activitats formatives en el marc d'una àmplia oferta de tallers i espais de formació i de sensibilització per a nens i nenes. «Hi ha també una escola privada de xinès anomenada Sol Oriente, específica per a nens i nenes, que fins i tot és recomanada per l'Associació de Famílies Adoptants a la Xina (AFAC) (Carbonell, 2007: 136)». A part de les institucions esmentades, dirigida a nens trobem l'acadèmia Bindung, i Hexagrama, que ofereix cursos d'adults, entre d'altres.

Evidentment, no podem passar per alt la importància de l'Institut Confuci de Barcelona, organisme que a Espanya també té seus a Madrid i València, i depèn d'una seu central ubicada a Beijing, que forma part del Ministeri d'Educació del Govern de la República Popular. Ara per ara, ja hi ha uns 500 Instituts Confuci escampats pel món. En el cas de la seu barcelonina, es tracta d'una institució constituïda per Casa Àsia, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat d'Estudis Estrangers de Beijing. És una institució no lucrativa creada amb la finalitat de promoure el desenvolupament de l'ensenyament i la cultura xineses a Catalunya. ofereix un gran nombre de cursos relacionats amb la llengua xinesa per a diverses finalitats i especialitats i per a totes les edats. A part de les classes impartides al centre, també ofereixen classes de llengua xinesa per a estudiants de primària en horari escolar i extraescolar. Aquestes classes formen part del projecte "Hola, Xina!" de l'Institut Confuci de Barcelona (ICB). El propòsit de l'ensenyament del xinès de l'ICB consisteix, no només en proporcionar els coneixements lingüístics, sinó també en despertar l'interès per la cultura xinesa.

Tot i l'interès per la llengua més parlada del món, les xifres globals d'alumnes encara són baixes. A les escoles oficials d'idiomes de Catalunya n'hi ha 480, pels 26.130 d'anglès. L'Associació de Promotors de Cursos d'Idiomes a l'estranger calcula que dels alumnes que surten a fora per estudiar llengües, menys de l'1% opten pel xinès (Garcia, 2012).

Fora de les acadèmies i les escoles d'idiomes, 13 són els centres públics que ofereixen xinès com a extraescolar després de les classes, i, en molts casos, són classes brindades per acord amb l'Institut Confuci de Barcelona. Només hi ha tres centres públics que ofereixen l'assignatura de llengua xinesa com una optativa integrada dins de l'horari lectiu: l'Institut de Guissona, que va obrir portes el 1995 i ofereixen l'optativa des de l'any 2013, la Secció d'Institut de Canet de Mar, que es va posar en funcionament l'any 2014, l'Institut Nou de Vilafranca, que ho va fer un any després. Els dos instituts inaugurats en ple segle XXI, van introduir el xinès dins del seu programa docent només començar. Quant a la Secció d'Institut de Canet de Mar, el centre posa èmfasi en l'ensenyament de llengües, i a part del català, el castellà i l'anglès, pretén que els seus alumnes adquireixin una base consolidada d'una altra llengua estrangera, com l'alemany i el xinès. El juliol del 2015, quatre alumnes del centre van participar en un programa d'intercanvi internacional a la Xina organitzat pel Govern xinès a través de l'Institut Confuci, fet que els va permetre viatjar al país asiàtic i practicar la llengua xinesa. Tots tres centres consideren que oferir al seu alumnat aquesta optativa els pot resultar una eina útil de cara al futur acadèmic i professional i, a més, atorga un cert prestigi al centre.

Pel que fa els centres de caràcter concertat i privat, hem de destacar l'activitat de La Salle Girona, que va començar a fer Llengua i Cultura Xinesa com a extraescolar, l'any 2011, i el curs següent van incorporar-la com a optativa, dins de l'horari lectiu. Entre els centres privats que imparteixen xinès trobem, entre d'altres, el Col·legi Vedruna Sagrat Cor de Tarragona i el Col·legi Santa Teresa de Jesús de Tarragona.

Tot i que la mobilització per part dels directius i professorat per a tirar endavant noves iniciatives en l'àmbit del xinès és molt limitada, ja s'ha començat a veure una certa predisposició i uns primers contactes amb la Xina. Per exemple, l'abril del 2015, una delegació composta per directius del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, i directores i professors de centres de primària i secundària de Catalunya, van visitar la Xina acompanyats de representants de la Fundació Institut Confuci de Barcelona. Els centres que van participar en el projecte foren l'Institut de Guissona, la Secció d'Institut de Canet de Mar, La Salle Girona, el Col·legi Vedruna Sagrat Cor de Tarragona i el Col·legi Santa Teresa de Jesús de Tarragona. Gràcies a aquesta visita oficial, organitzada per la Fundació Institut Confuci de Barcelona, els participants van poder

visitar la Seu Central de l'Institut Confuci i centres d'educació primària i secundària a Beijing i Shanghai. A més, els membres de la delegació van tenir l'oportunitat de realitzar diferents visites culturals a llocs històrics d'ambdues ciutats.

Malgrat que hi ha hagut una certa tendència al progrés en l'àmbit educatiu i a l'extensió de l'aprenentatge del xinès des de les primeres escoles de xinès instaurades a Catalunya, encara s'ha de sensibilitzar a una gran part de la població sobre la importància del xinès i els beneficis que comporta aprendre'l.

En resum, avui en dia, la docència del xinès a Catalunya està adreçada, majoritàriament, a dos tipus de col·lectius infantils: d'una banda els nens d'origen xinès que no parlen *putonghua* a casa sinó un altre dialecte; i un segon grup compost per nens d'origen català, dels quals una gran part no té cap mena de lligam cultural ni lingüístic amb la Xina, però que els seus pares, o bé ells mateixos, troben en el xinès cert atractiu i una sortida professional. En aquest segon grup, hi ha un percentatge important de nens que foren adoptats de la Xina de ben petits, i que, tant els pares com ells, estudien xinès com una manera de connectar amb l'origen, d'entendre i d'acceptar el fenomen de l'adopció. Cal recalcar, doncs, que en aquest estudi analitzarem aquest darrer grup, un col·lectiu que no té coneixença de la llengua, i que està fornit d'una mentalitat completament occidental.

3. Descripció dels centres d'ensenyament del xinès estudiats

INSTITUT NOU DE VILAFRANCA

L'Institut Nou de Vilafranca va obrir les portes el curs 2014 – 2015 a Vilafranca del Penedès, com a quart institut públic de la localitat, ofereix classes d'ESO a un total de 129 alumnes. Cada any, de manera progressiva, van ampliant el nombre de cursos de xinès disponibles, i, aquest any, ofereixen cursos a 1r i 2n d'ESO. Des que es varen obrir les portes del centre, l'institut ofereix la optativa de xinès dins del seu programa docent, ja que tant el director com l'actual professor de xinès, Joan Ràfols, van considerar que la possibilitat d'oferir aquesta assignatura podia beneficiar als alumnes en el seu futur professional. De moment, els alumnes de 1r o 2n d'ESO que la cursen, que aquest any

són 41 els matriculats, disposen de 2h setmanals de xinès. L'any passat ja es varen presentar 13 alumnes a l'examen oficial de YCT 1, i aquest any es preveu que alumnes d'ambdós cursos es continuïn presentant a aquests exàmens de caire oficial. De cara a un futur proper, es pretén des de la direcció del centre continuar oferint l'assignatura fins a Batxillerat.

LA SALLE GIRONA

La Salle Girona és un centre concertat que ofereix classes a ESO, batxillerat i CGM. Va obrir les portes l'any 1906 i actualment acull a 757 estudiants. El curs 2011 - 2012 van començar a fer Llengua i Cultura Xinesa com a extraescolar, fora del programa docent. L'acceptació de l'alumnat i els resultats van promoure que el curs següent es treballés com a optativa, dins de l'horari lectiu. Volien una tercera llengua estrangera als seus alumnes, i, per raons estratègiques, van creure que el xinès tenia una gran projecció de futur i que permetés als alumnes ampliar el seu bagatge cultural una mica més enllà de "l'estàndard oficial", així com els permetés entrenar unes capacitats mentals, intel·lectuals i, fins i tot, estètiques que els ajudessin a madurar amb més riquesa. Segons el director, Joaquim Mataró, la optativa de Llengua i Cultura xinesa, resulta innovadora i implica certes possibilitats de futur, que juntament amb altres projectes, ha resultat una eina per a aconseguir que el centre resultés atractiu. Actualment, els alumnes d'entre 1r i 3r d'ESO matriculats a l'optativa disposen de 2h setmanals de classe, mentre que els que la cursen a 4t d'ESO gaudeixen d'una hora més a la setmana. Aquest any hi ha un total de 85 alumnes que la cursen, i l'any passat ja n'hi van haver 35 que es van presentar al YCT 1. A causa de l'èxit de l'assignatura, el centre preveu consolidar-la, i implantar-la també, a Batxillerat. També es preveu un augment dels grups, a causa d'un creixement de la demanda.

ACADÈMIA ASIANLANG

Asianlang és una escola d'idiomes situada a Girona, l'activitat de la qual es centra en l'ensenyament a tots els nivells de llengua xinesa, coreana i japonesa, i actualment, té

matriculats a una seixantena d'alumnes. Va iniciar la seva activitat l'any 2009 i ofereix cursos de xines per a nens –a partir de dos anys–, cursos de xinès per a adults i, cursos de xinès per a nens i adolescents xinesos. El mateix any d'obertura del centre, alguns dels seus alumnes ja es presentaren a les proves oficials d'YCT (*Young Chinese Test*) i HSK (*Hanyu Shuiping Kaoshi*), i ara per ara, ja hi ha acudit gairebé tots els matriculats

INSTITUT CONFUCI DE BARCELONA

La Fundació Institut Confuci de Barcelona, una institució no lucrativa creada amb la finalitat de promoure el desenvolupament de l'ensenyament i la cultura xineses a Catalunya, està constituïda per Casa Asia, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat d'Estudis Estrangers de Beijing a la Xina. Aquest organisme, amb la seu central a Beijing, es va posar en funcionament l'any 2009 a Barcelona i ofereix un gran nombre de cursos relacionats amb la llengua xinesa per a diverses finalitats i especialitats. Pel que l'ensenyament del xinès a nens i adolescents, sempre enfocat per tant com a activitat extraescolar, no pas curricular, l'activitat de l'Institut se centra en dos programes: els cursos regulars de xinès per a nens i adolescents que s'imparteixen al mateix Institut; i les classes de xinès extraescolar que els professors de l'Institut imparteixen en cinc escoles de l'àrea de Barcelona, dins del programa «Hola, Xina!». A dia d'avui, pel que fa els infants i adolescents, són aproximadament uns 500 alumnes matriculats en total comptant tots dos programes, dels quals, des de l'any d'obertura del centre, gairebé tots s'han presentat ja a algun dels exàmens oficials YCT i HSK.

4. Metodologia per a l'observació de les classes de xinès

Per tal de poder dur a terme un òptim treball de camp, vaig haver de seguir una sèrie de passos per tal d'aconseguir els resultats desitjats.

D'entrada, vaig crear una fitxa d'observació de la classe per tal de poder recollir i analitzar els aspectes més importants de la docència infantil del xinès al

territori català. En la fitxa d'observació era imprescindible contemplar alguns aspectes bàsics com ara el nom del centre, així com la seva tipologia; l'horari i la durada de la classe; el nombre d'alumnes, la seva edat, nivell i procedència; i altres aspectes com el nom del professor, i si la classe contempla o no la possibilitat de preparar l'alumnat per a exàmens de caràcter oficial. D'altra banda, es va tenir en compte la distribució de la classe, perquè la manera en la qual seuen i estan agrupats els alumnes influeix directament amb el tipus de docència emprada per part del professor. Evidentment, era essencial tenir en compte la metodologia emprada pel professor, i, per tant, el material utilitzat, ja fossin llibres, fitxes o recursos electrònics, entre d'altres. Lligat al punt de la distribució de la classe, calia parlar també dels diversos mètodes de treball emprats a classe, des del mètode de treball individual o autònom, al treball conjunt entre professor i alumnes. Tot seguit, calia afegir un apartat en el qual s'analitzessin les diverses competències treballades a classe, i seguidament avaluar l'assimilació dels continguts. A més, caldria veure si el professor manava deures per casa, i, en cas afirmatiu, quin tipus d'exercicis posava. A la darrera part de la fitxa vaig afegir dos apartats: un per a redactar-hi les activitats treballades durant la sessió, i l'altre per a escriure-hi tot tipus d'observacions.

Un cop creada la fitxa d'observació i d'haver contactat amb els centres esmentats al punt anterior, vaig anar a observar una classe a cada un dels centres, i en el cas de l'Institut Confuci, a causa de la seva magnitud i diversitat de professors i de grups, vaig assistir-ne a un parell amb dues professores diferents. Mentre feia d'oient, anava observant els comportaments del professor i dels alumnes, així com altres aspectes de la classe i de la docència, i, d'aquesta manera anava omplint la fitxa.

Un cop finalitzada la classe, o bé al descans, aprofitava per a parlar amb el professor i fer-li un seguit de preguntes que ja portava redactades, i que foren les mateixes per a tots els casos analitzats. A part d'apuntar aspectes bàsics sobre el professor —com ara el nom, l'edat, el lloc d'origen i la titulació—, els feia set preguntes, relacionades amb la metodologia, els recursos, les competències del xinès i les característiques de l'alumnat.

Les dades obtingudes en aquesta part del treball em varen proporcionar informació essencial i útil per a poder analitzar-les, i així extreure'n problemes i plantejar possibles solucions.

FITXA D'OBSERVACIÓ DE LA CLASSE

CENTRE	Institut Nou de Vilafranca		
TIPOLOGIA DEL CENTRE			
CENTRE PÚBLIC	CENTRE CONCERTAT	CENTRE PRIVAT	ACADÈMIA DE LLENGUA
X			
HORARI DE LA CLASSE	9:10 – 10:10	DURADA	1h
CURS / EDAT ALUMNES	1 ESO (12 – 13 anys)	NIVELL	Inicial (1r any de xinès)
NOMBRE D'ALUMNES	22		
LLENGUA DE LA CLASSE			
XINÈS	CATALÀ I XINÈS	CASTELLÀ I XINÈS	
	X		
PROCEDÈNCIA DE L'ALUMNAT			
ORIGEN CATALÀ	ORIGEN XINÈS	XINESOS NASCUTS A CATALUNYA / ADOPTATS DE NADONS	
X	1 (No parla <i>putonghua</i>)		
NOM DEL PROFESSOR/A	Joan Ràfols Vendrell		
EXAMENS OFICIALS			
DIRIGIT A	POSSIBILITAT	NO CONTEMPLAT	
	X (Dedica l'últim mes de docència per a preparar els seus grups pels exàmens de YCT. No s'imposa, però, la participació a ningú.)		
DISTRIBUCIÓ DE LA CLASSE			
TAULES / PUPITRES INDIVIDUALS	FILES DE DOS	GRANS AGRUPACIONS DE TAULES	FORMA DE "U"
	X (i de tres)		
METODOLOGIES EMPRADES			
LLIBRES	FITXES	RECURSOS ELECTRÒNICS	ALTRES

	X	X (POWER POINT)	TARJETES
REFERÈNCIES DE LLIBRES O RECURSOS			
https://quizlet.com/ (recurs informàtic)			
MÈTODE DE TREBALL			
INDIVIDUAL	EN PARELLES	EN GRUPS	CLASSE CONJUNTA
X			X
COMPETÈNCIES TREBALLADES			
EXPRESSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ ESCRITA	COMPREENSIÓ ORAL	COMPREENSIÓ ESCRITA
		X	X
VOCABULARI	GRAMÀTICA	CAL·LIGRAFIA	CULTURA
X		X	
ASSIMILACIÓ DELS CONTINGUTS			
MOLT BONA	BONA	ACCEPTABLE	DOLENTA
X			
TREBALL A CASA			
No sempre els posa deures. Si és el cas, els mana treballar la cal·ligrafia dels caràcters apresos (mitjançant la repetició) o bé per tal de treballar una mica la gramàtica, efectuar exercicis d'ordenació de frases.			
ACTIVITATS TREBALLADES			
Avui toca treballar els mesos de l'any i els dies de la setmana. El professor, d'entrada, ensenya de manera oral els mesos de l'any, ajudant-se del suport visual darrere. Per tal de practicar la pronunciació i els tons fa repetir als alumnes les noves paraules apreses, i els posa a prova per tal de comprovar que han adquirit bé els nous coneixements. A continuació, el professor ensenya l'ordre dels traços a seguir per escriure els nous caràcters correctament, i els hi fa practicar la cal·ligrafia de manera individual. El professor monitoritza l'activitat, observa i corregeix, si cal, els alumnes. Després presenta els dies de la setmana. Primer es centra en el caràcter 星期 (<i>xingqi</i>) i intenta que els alumnes trobin elements i traços, ja coneguts, en aquests dos caràcters (ex: 日 [<i>ri</i>]). Per a presentar els dies de la setmana segueix el mateix procediment que ha emprat per a presentar els mesos de l'any. En aquest segon bloc de continguts, aprofita per a repassa els números. Finalment, mitjançant unes targetes, elaborades pel professor mateix, repassen vocabulari après fins el moment.			
OBSERVACIONS			
El professor, quan treballa el nou vocabulari amb l'alumnat, posa molta èmfasi amb la pronunciació i els tons. En les activitats de repàs de vocabulari els nens es mostren molt participatius, però a excepció dels exercicis en els quals treballen un vocabulari determinat, en els altres casos s'adrecen al professor emprant la llengua materna. Pronunciació poc acurada per part del professor. Tret molt favorable : monitorització per part del professor de la cal·ligrafia.			

Des que l'Institut Nou de Vilafranca va obrir portes fa un parell de cursos, el professor ensenya xinès, i actualment, porta dos grups: el de 1r i el de 2n d'ESO. El grup analitzat, el de 1r d'ESO, consta de 22 alumnes d'entre 13 i 14 anys, i reben 2h de xinès a la setmana, com la resta d'optatives que ofereix l'institut. Amb aquest grup, el professor no fa servir llibre, perquè considera que, avui en dia, no hi ha cap llibre òptim al mercat pensat per un grup d'adolescents catalans nombrós que s'introdueix a l'estudi de la llengua xinesa. Segons ell, la major part dels recursos que els professors tenen a l'abast no estan enfocats des de la visió occidental i, la manera de fer i de pensar dels nens d'aquí és molt diferent. A la classe, alumnes i professor efectuen activitats d'interacció orals, així com exercicis de gramàtica i vocabulari mitjançant presentacions digitals i jocs amb targetes. Pel que fa la gramàtica, intenta ensenyar-la sense que se'n adonin, per tal que se'ls faci menys pesada. Per a guiar-se en el vocabulari, fa servir com a referència el llistat de vocabulari de l'examen YCT 1. En ocasions, el professor també els fa escoltar i comprendre àudios, i mirar vídeos que ell prèviament ha seleccionat. Quant al treball autònom a casa, el professor no sempre els hi posa deures, però sovint ho fa, i els hi posa exercicis de cal·ligrafia, ordenació de frases o bé activitats interactives amb l'eina digital Quizlet.

Tant amb els alumnes de 1r com els de 2n d'ESO, el professor prefereix realitzar un ensenyament de la llengua xinesa de manera pausada, per tal de consolidar una bona base. La metodologia en ambdós grups és la gairebé la mateixa, només hi ha una variació: els alumnes de 2n d'ESO segueixen un llibre anomenat *Jin Bu*. Aquest llibre té una particularitat: d'una banda, els continguts són en xinès, i de l'altra, les explicacions són en anglès. El professor opina que és un llibre vistós i pràctic, però que no pot emprar-lo amb el seu grup de 1r d'ESO perquè els continguts són de nivell més avançat.

Quant a les dificultats de la llengua xinesa, el professor considera que el més difícil de transmetre són els tons, perquè és un concepte que no tenen en la llengua materna. D'altra banda, pel que fa la cultura, encara queden molts tabús per desmentir: els alumnes tenen molt poc coneixement de la Xina i del poc que en saben, la gran majoria són tabús i suposicions errònies. D'altra banda, pel que fa els aspectes que els alumnes dominen o capten amb més facilitat, l'escriptura dels caràcters no resulta tant complicada d'assolir com ho semblava inicialment. A més, quant a la comprensió oral, segons el professor, els nens entenen més del què ens pensem.

ENTREVISTA AL PROFESSOR/A

Dades personals

NOM DEL PROFESSOR/A		Joan Ràfols Vendrell	
EDAT	56	LLOC D'ORIGEN	Catalunya (Espanya)
TITULACIÓ / FORMACIÓ REBUDA		• Titulat superior de música• Llicenciat d'EAO – (UOC)	
TEMPS D'EXPERIÈNCIA EN L'ÀMBIT	2 anys	EDATS AMB LES QUALS TREBALLA	12 – 14 anys
EXPERIÈNCIA LABORAL EN ALTRES CENTRES		No.	

1. Quina metodologia principal fa servir a classe (tipus d'activitats, exercicis, etc.)?

Majoritàriament en les meves classes, ensenyo als alumnes mitjançant exercicis de gramàtica i vocabulari. Alterno l'ús didàctic dels *powerpoints* amb les fitxes convencionals en paper.

2. Considera que la metodologia emprada en la seves classes cobreix totes les competències que formen part de la llengua xinesa? Si la resposta és negativa, quins aspectes falten per tractar?

Amb més o menys profunditat, tracto totes les competències que impliquen l'estudi de la llengua xinesa. Amb una sola classe, però, no es poden cobrir totes, però al llarg del curs es va tocant una mica de tot. La competència que potser queda més penjada és l'expressió oral. A classe hi ha 22 alumnes, i és difícil fer-los parlar a tots, i més amb les poques de classe setmanals de les quals disposem.

3. Creu que els recursos que els professors tenen a l'abast actualment són adequats i eficaços per a l'ensenyament del xinès?

Encara falta idear nous llibres i materials des de la visió occidental, perquè la manera de fer i de pensar dels nens d'aquí és molt diferent que la dels nens de la Xina.

4. Quins són els aspectes de la llengua xinesa més difícils de tractar i transmetre als nens? Aquests aspectes estan ben solucionats als llibres de text?

Per començar, pel que fa la llengua parlada el més difícil de transmetre són els tons, perquè és un concepte que no tenen en la llengua materna. D'altra banda, pel que fa la cultura, encara queden molts tabús per desmentir.

5. D'altra banda, que és el que creu que els alumnes aprenen millor o, amb més facilitat?

L'escriptura dels caràcters no resulta tant complicada d'assolir com ho semblava inicialment. A més, quant a la comprensió oral, els nens entenen més del què ens pensem.

6. A part dels mètodes d'ensenyança convencional, n'utilitza algun altre? Ha hagut de crear algun mètode d'ensenyament nou?

Intento ensenyar la gramàtica de manera molt subtil, sense que els alumnes se n'adonin. Empro targetes i presentacions digitals creades per jo mateix, i a vegades empro algun vídeo del canal Youtube per a practicar algun aspecte concret. Per a guiar-me en el vocabulari, faig servir com a referència el llistat de vocabulari de l'examen YCT 1.

7. Quines característiques considera que té l'alumnat català?

Al meu parer són curiosos, però pel que fa la resta d'aspectes cada alumne és un món.

FITXA D'OBSERVACIÓ DE LA CLASSE

CENTRE	La Salle Girona		
TIPOLOGIA DEL CENTRE			
CENTRE PÚBLIC	CENTRE CONCERTAT	CENTRE PRIVAT	ACADÈMIA DE LLENGUA
	X		
HORARI DE LA CLASSE	9 – 10 h	DURADA	1h
CURS / EDAT ALUMNES	3 ESO (14-15 anys)	NIVELL	YCT 2

NOMBRE D'ALUMNES	16		
LLENGUA DE LA CLASSE			
XINÈS	CATALÀ I XINÈS	CASTELLÀ I XINÈS	
	X		
PROCEDÈNCIA DE L'ALUMNAT			
ORIGEN CATALÀ	ORIGEN XINÈS	XINESOS NASCUTS A CATALUNYA / ADOPTATS DE NADONS	
X			
NOM DEL PROFESSOR/A	Haifeng Hong		
EXAMENS OFICIALS			
DIRIGIT A	POSSIBILITAT	NO CONTEMPLAT	
	X		
DISTRIBUCIÓ DE LA CLASSE			
TAULES / PUPITRES INDIVIDUALS	FILES DE DOS	GRANS AGRUPACIONS DE TAULES	FORMA DE "U"
X	X (Per a fer una activitat concreta)		
METODOLOGIES EMPRADES			
LLIBRES	FITXES	RECURSOS ELECTRÒNICS	ALTRES
X	X	X (<i>Powerpoint</i>)	
REFERÈNCIES DE LLIBRES O RECURSOS			
Xun, L. (2015). <i>El Nuevo Libro del Chino práctico 1</i> , Beijing, Beijing Language and Culture University Press.			
MÈTODE DE TREBALL			
INDIVIDUAL	EN PARELLES	EN GRUPS	CLASSE CONJUNTA
	X		X
COMPETÈNCIES TREBALLADES			
EXPRESSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ ESCRITA	COMPRENSIÓ ORAL	COMPRENSIÓ ESCRITA
			X
VOCABULARI	GRAMÀTICA	CAL·LIGRAFIA	CULTURA
X	X		X
ASSIMILACIÓ DELS CONTINGUTS			
MOLT BONA	BONA	ACCEPTABLE	DOLENTA
X			
TREBALL A CASA			

La professora procura treballar els continguts que poden resultar més difícils a classe. Per casa, sovint, els posa exercicis pràctics i cal·ligrafia.
ACTIVITATS TREBALLADES   Avui observo una classe de repàs abans d'un examen. Primer de tot, mitjançant un <i>powerpoint</i>, fa un repàs del vocabulari sortit durant el trimestre. Per tal que els nens practiquin la comprensió escrita del xinès, la professora els mostra dues frases diferents amb un espai en blanc en cada diapositiva, i els alumnes, en cada cas, han de triar el caràcters adequats segons el significat i el context de la frase. Després, la professora els fa completar unes fitxes: els alumnes a partir d'un caràcter han de formar paraules o expressions derivades d'aquest. Aquesta segona activitat inicialment es fa en parelles i després es corregeix conjuntament. En la última part de la classe, els alumnes disposen d'uns minuts per a acabar un treball en parelles sobre alguns aspectes de la cultura xinesa (ex: figura de Confuci, significat dels sobres vermells...).
OBSERVACIONS   Dificultat per part dels alumnes per a recordar continguts tractats amb anterioritat. Quan algun dels alumnes no recorda la pronunciació i/o la cal·ligrafia d'un caràcter, la professora li fa associar-lo amb un altre caràcter que parteix del mateix radical o bé que tenen una pronunciació similar.   La realització dels <i>powerpoints</i> es feta per part de la professora, però fa servir alguns materials o <i>powerpoints</i> de l'Institut Confuci de referència.   Els alumnes sempre es dirigeixen a la professora en català: no hi ha una voluntat per part de l'alumnat a entrenar l'expressió oral.   Sovint, els alumnes necessiten més temps del proporcionat per a finalitzar les activitats.

El grup analitzat, que conté adolescents entre 14 i 15 anys, és de 16 alumnes. Els alumnes d'aquesta classe fan servir el llibre *El Nuevo Libro del chino práctico 1*, però la professora només empra entre el 30% i el 40% del llibre per a impartir els coneixements a classe, i ho complementa amb presentacions digitals i fitxes que prepara ella mateixa. Les explicacions que ofereix el llibre sobre alguns continguts gramaticals, com per exemple el cas dels classificadors o bé l'ordre de les frases, són poc clares i aprofundides, i això fa que la professora, sovint, hagi de complementar-les amb altres explicacions i exercicis. A més, complementa l'ensenyament de llengua xinesa amb alguns traços de cultura, coneixements que també s'han de consolidar i aprendre pel dia de l'examen. En aquest cas, l'optativa de xinès funciona com una assignatura més de l'institut, així que segueix uns paràmetres d'avaluació similars a la resta d'assignatures. La professora només imparteix dues hores de llengua i cultura xinesa a la setmana al seu alumnat de 3 d'ESO, per tant, és necessari que practiquin mínimament a casa els coneixements impartits a classe. Pel que fa els continguts tractats a classe, a la professora li agradaria aprofundir

més en l'expressió oral, però no ho pot fer a causa de les poques hores de docència setmanal.

FITXA D'OBSERVACIÓ DE LA CLASSE

CENTRE	Asianlang		
TIPOLOGIA DEL CENTRE			
CENTRE PÚBLIC	CENTRE CONCERTAT	CENTRE PRIVAT	ACADÈMIA DE LLENGUA
			X
HORARI DE LA CLASSE	10.15 – 11.45h	DURADA	1.30h
CURS / EDAT ALUMNES	10 -11 anys	NIVELL	YCT 1 – YCT 2
NOMBRE D'ALUMNES	4		
LLENGUA DE LA CLASSE			
XINÈS	CATALÀ I XINÈS	CASTELLÀ I XINÈS	
	X		
PROCEDÈNCIA DE L'ALUMNAT			
ORIGEN CATALÀ	ORIGEN XINÈS	XINESOS NASCUTS A CATALUNYA / ADOPTATS DE NADONS	
		X	
NOM DEL PROFESSOR/A	Haifeng Hong		
EXAMENS OFICIALS			
DIRIGIT A	POSSIBILITAT	NO CONTEMPLAT	
	X		
DISTRIBUCIÓ DE LA CLASSE			
TAULES / PUPITRES INDIVIDUALS	FILES DE DOS	GRANS AGRUPACIONS DE TAULES	FORMA DE "U"
			X
METODOLOGIES EMPRADES			
LLIBRES	FITXES	RECURSOS ELECTRÒNICS	ALTRES
X			Pissarra Apunts
REFERÈNCIES DE LLIBRES O RECURSOS			

Fredlein, S; Fredlein, P. (2011). <i>Ni Hao 1</i> , Barcelona, Herder.			
MÈTODE DE TREBALL			
INDIVIDUAL	EN PARELLES	EN GRUPS	CLASSE CONJUNTA
			X
COMPETÈNCIES TREBALLADES			
EXPRESSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ ESCRITA	COMPREENSIÓ ORAL	COMPREENSIÓ ESCRITA
X			X
VOCABULARI	GRAMÀTICA	CAL·LIGRAFIA	CULTURA
X	X	X	X
ASSIMILACIÓ DELS CONTINGUTS			
MOLT BONA	BONA	ACCEPTABLE	DOLENTA
X			
TREBALL A CASA			
Exercicis pràctics i redaccions.			
ACTIVITATS TREBALLADES			
Al principi fan manualitats per aprendre les parts de la ciutat. Treball dels números més grans que de cent i les edats. A continuació, llegeixen per torns el diàleg de la lliçó. Després, seguint l'exemple de la professora, els nens fan una petita presentació d'ells mateixos en xinès. En acabat, per tal de treballar la pronunciació, fan un joc amb targetes.			
OBSERVACIONS			
El fet de treballar amb un grup poc nombrós permet treballar molt més la llengua oral. És un model de classe poc teòrica i molt animada, i això fa que els nens s'ho passin bé mentre aprenen.			

El grup analitzat es compon de 4 alumnes entre 10 i 12 anys. Els nens d'aquesta classe són d'origen xinès, però no parlen *putonghua*, ja bé perquè van ser adoptats de petits per famílies catalanes o bé perquè un dels seus pares és català i l'altre xinès, i no fan un ús del mandarí a casa. Pel que fa als recursos i materials d'aprenentatge, els alumnes fan servir el llibre *Ni Hao 1*, i tot i que la professora troba que és un llibre més adequat i divertit per a ensenyar xinès, també el complementa amb explicacions a la pissarra, jocs amb targetes, manualitats... Els nens només disposen d'una hora i mitja de xinès a la setmana concentrada en un sol dia, per tant, també és necessari que facin alguna tasca de llengua xinesa durant la setmana, sinó no retenen els conceptes ensenyats. Tot i això, com

que la classe a l'acadèmia és molt menys nombrosa, la professora pot aprofundir molt més en cadascuna de les competències de la llengua xinesa, fins i tot i, especialment, en la expressió oral.

En ambdós casos, la professora prefereix un ensenyament lent, a base de pocs continguts per bloc, per tal que els alumnes assoleixin una bona base de la llengua i consolidin els coneixements impartit. Segons ella, l'aprenentatge del xinès es defineix per la constància.

Quant a les dificultats de l'idioma i també d'ensenyar-lo adequadament, troba que el gran poder que té la llengua materna sobre els alumnes, tan llunyana del xinès, en molts casos els influeix negativament en l'assimilació dels conceptes allunyats, o conceptes que, fins i tot, no existeixen en català. El fet de conèixer i dominar certes llengües romàniques, com l'anglès i el català, li permet adoptar el punt de vista dels alumnes, i veure i entendre les seves dificultats. Considera que l'anglès és útil a l'hora d'ensenyar xinès: té més aspectes en comú que no pas el castellà o el català.

La professora opina que el xinès, en ser una llengua i una cultura llunyana a la nostra, això fa que l'alumnat tingui pocs recursos per a practicar-lo lliurement després de classe. Posa com a antítesi el cas de l'anglès: mentre que, actualment, rebem una gran influència de les sèries i les pel·lícules angleses, i les tenim a l'abast, amb el xinès això és molt més difícil. Insisteix que quan els alumnes surten al carrer, poden entrar en una botiga xinesa, i saludar i acomiadar-se en xinès, però que moltes vegades, aquí s'acaba la cosa.

ENTREVISTA AL PROFESSOR/A

Dades personals

NOM DEL PROFESSOR/A		Haifeng Hong (La Salle Girona, Asianlang)	
EDAT	44	LLOC D'ORIGEN	Xina
TITULACIÓ / FORMACIÓ REBUDA		Llicenciatura en Traducció i Interpretació – xinès i anglès (realitzat a la Xina) Comerç i Finances – UB (Barcelona)	
TEMPS D'EXPERIÈNCIA EN L'ÀMBIT	15 anys	EDATS AMB LES QUALS TREBALLA	Totes
EXPERIÈNCIA LABORAL EN ALTRES CENTRES	Ceprom (CC.OO) FOEG		

1. Quina metodologia principal fa servir a classe (tipus d'activitats, exercicis, etc.)?

En el cas de la Salle Girona, la professora, a part de seguir els diàlegs i els exercicis que proposa el llibre de text, pel que fa gramàtica i vocabulari intenta preparar exercicis de màxima interacció per part de l'alumnat, i també, els fa treballar en parelles per tal que resolguin conjuntament les dificultats de la llengua. A Asianlang, com que es tracta d'un grup reduït, la interacció professora-alumnat encara és major i tots els alumnes tenen la oportunitat de sortir a la pissarra a practicar el temari.

2. Considera que la metodologia emprada en la seves classes cobreix totes les competències que formen part de la llengua xinesa? Si la resposta és negativa, quins aspectes falten per tractar?

En el cas de la classe que imparteix a la Salle, tot i que creu que al llarg de les seves classes toca una mica totes les competències, la que queda més penjada és la part oral. Es necessitarien més hores de classe per tal de poder aprofundir en aquesta competència. D'altra banda, pel que fa la classe a Asianlang, en ser un grup reduït permet treballar molt més la oralitat. Tot i això, la professora considera que costa molt de practicar el xinès fora de classe, perquè l'entorn no proporciona les facilitats per a fer-ho.

3. Creu que els recursos que els professors tenen a l'abast actualment són adequats i eficaços per a l'ensenyament del xinès?

La professora considera que cada vegada hi ha més recursos, però que el llibre idoni encara queda molt lluny. A la classe de La Salle Girona, només empra un 30 – 40% del llibre de consulta i exercicis. A Asialang, el llibre que fan servir els nens és molt més visual i no tant seriós, i per tant, això permet adaptar-lo molt millor a la dinàmica de la classe.

4. Quins són els aspectes de la llengua xinesa més difícils de tractar i transmetre als nens? Aquests aspectes estan ben solucionats als llibres de text?

La professora considera que l'aspecte que més xoca a l'alumnat català, i per tant més difícil de transmetre, és la gramàtica xinesa. Evidentment, no és difícil en la seva totalitat, però hi ha punts com ara els classificadors –que no els poden traduir ni adaptar al català– i l'ordre de les frases, que constitueixen un problema per a l'alumne. Aquests aspectes no estan gaire ben solucionats als llibres de consulta i, per tant, la professora ha de fer servir altres explicacions i mecanismes per tal d'aconseguir la comprensió per part de l'alumnat. La llengua materna, en aquest cas, resulta una gran influència i impediment per a assolir l'enteniment. D'altra banda, la retenció de vocabulari també suposa un repte i una revisió i dedicació constant per part de l'alumne.

5. D'altra banda, que és el que creu que els alumnes aprenen millor o, amb més facilitat?

L'aspecte que aprenen més ràpidament potser és la cal·ligrafia, tot i que els hi has d'estar al damunt perquè agafin bons hàbits des de l'inici i aprenguin bé l'ordre dels traços i els petits matisos de cada caràcter.

6. A part dels mètodes d'ensenyança convencional, n'utilitza algun altre? Ha hagut de crear algun mètode d'ensenyament nou?

La professora fa fitxes i *powerpoints* ella mateixa. Completa el llibre amb més coses: vocabulari complementari, més activitats... En el cas del llibre que fa servir al grup de La Salle Girona, el *Libro del chino práctico 1*, el nou vocabulari no es presenta en temes o camps, sinó per les noves paraules que apareixen en els dos diàlegs que introdueixen cada tema, i per tant sempre manca veure continguts d'algun camp. La professora, doncs, amplia el vocabulari per camps –per exemple colors, llocs de la ciutat– per acabar de veure les paraules que no surten al llibre. A més, la professora considera que el coneixement d'altres llengües resulta una ajuda a l'hora d'ensenyar xinès i a concebre el punt de vista de l'alumne.

7. Quines característiques considera que té l'alumnat català?

Al parer de la professora l'alumnat català és molt diferent al xinès, cosa que ve donada de la mentalitat d'occident.

FITXA D'OBSERVACIÓ DE LA CLASSE

CENTRE	Institut Confuci de Barcelona		
TIPOLOGIA DEL CENTRE			
CENTRE PÚBLIC	CENTRE CONCERTAT	CENTRE PRIVAT	ACADÈMIA DE LLENGUA
			X
HORARI DE LA CLASSE	10-13H	DURADA	3H
CURS / EDAT ALUMNES	13-15 ANYS	NIVELL	HSK 2-3
NOMBRE D'ALUMNES	15		
LLENGUA DE LA CLASSE			
XINÈS	CATALÀ I XINÈS		CASTELLÀ I XINÈS
			X
PROCEDÈNCIA DE L'ALUMNAT			
ORIGEN CATALÀ	ORIGEN XINÈS	XINESOS NASCUTS A CATALUNYA / ADOPTATS DE NADONS	
X	X		
NOM DEL PROFESSOR/A	Jieyu Deng		
EXAMENS OFICIALS			
DIRIGIT A	POSSIBILITAT	NO CONTEMPLAT	
	X		
DISTRIBUCIÓ DE LA CLASSE			
TAULES / PUPITRES INDIVIDUALS	FILES DE DOS	GRANS AGRUPACIONS DE TAULES	FORMA DE "U"
	X		
METODOLOGIES EMPRADES			
LLIBRES	FITXES	RECURSOS ELECTRÒNICS	ALTRES
X			APUNTS

REFERÈNCIES DE LLIBRES O RECURSOS			
Xun, L. (2015). <i>El Nuevo Libro del Chino práctico 2</i> , Beijing, Beijing Language and Culture University Press. (INCLÒS LLIBRE D'ACTIVITATS)			
MÈTODE DE TREBALL			
INDIVIDUAL	EN PARELLES	EN GRUPS	CLASSE CONJUNTA
X			X
COMPETÈNCIES TREBALLADES			
EXPRESSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ ESCRITA	COMPREENSIÓ ORAL	COMPREENSIÓ ESCRITA
		X	X
VOCABULARI	GRAMÀTICA	CAL·LIGRAFIA	CULTURA
X	X		X
ASSIMILACIÓ DELS CONTINGUTS			
MOLT BONA	BONA	ACCEPTABLE	DOLENTA
X			
TREBALL A CASA			
No sempre els posa deures. Intenta solucionar els aspectes més difícils a classe. Per casa els posa exercicis de cal·ligrafia i gramàtica.			
ACTIVITATS TREBALLADES			
Introducció a la classe mitjançant la oralitat, es fa referència a l'àmbit cultural xinès. Temàtica: l'any nou xinès. Explicació d'un mite. Fa servir la cultura i l'interès dels nens per a introduir nou vocabulari i algun aspecte de gramàtica. Parla sobre la festa d'any nou i el matrimoni. La segona part de la classe es focalitza en el llibre de text: primer es treballen les paraules noves i després cada alumnat llegeix de manera individual i per si mateix el text. Un cop fet això, la professora els hi fa preguntes sobre el text que han llegit.			
OBSERVACIONS			
Poc ús de la llengua oral per part dels alumnes. Les tres hores són massa pesades: potser milloraria el rendiment i l'atenció dels alumnes si es fessin dues classes de 1,5h. Els nens tenen interès per la cultura xinesa. La professora ho emprà per connectar amb els alumnes i transmetre'ls- coneixements.			

El grup d'adolescents al qual imparteix docència al Confuci, compren a alumnes d'entre 13 i 15 anys i tenen un nivell intermedi entre el HSK 2 i el 3. Els alumnes només disposen d'un dia a la setmana de xinès, el dissabte al matí, i la classe dura 3 hores. La professora basa les seves classes en el *El Nuevo Libro del Chino práctico 2*, del qual tots els seus alumnes en tenen un exemplar, inclòs el llibre d'activitats. Tot i això, la Jieyu considera que no hi ha un material perfecte per a les classes. Sobretot en el cas dels llibres de text,

els que hi ha al mercat no són gaire pràctics, i tampoc gaire divertits. El mètode d'ensenyament que fomenten aquests llibres no està gaire enfocat a la vida quotidiana, i el llenguatge, en alguns casos, és de caràcter massa formal. Així doncs, tot i que el llibre li serveix com a punt de partida per a enfocar les seves classes, sempre n'amplia els continguts mitjançant la utilització de la pissarra, així com algun vídeo i àudios, gran part dels quals són proporcionats pel CD del llibre de text.

Com que la classe és de llarga durada, la professora pot tractar diverses competències en un sol dia. Normalment, inicia la classe amb la introducció d'algun aspecte cultural de la Xina, i d'aquesta manera treballa la comprensió oral i també ensenya vocabulari nou i algun aspecte de gramàtica. Després d'una breu pausa la Jieyu es centra en el llibre de text i es treballa d'entrada el vocabulari i després la comprensió d'un text. Pel que fa el treball autònom a casa, la professora a vegades no els hi posa deures, i si es dóna el cas, intenta treballar i solucionar els aspectes més difícils a classe i per casa els hi mana exercicis de cal·ligrafia i gramàtica.

Quant a les dificultats de l'ensenyament i aprenentatge de la llengua xinesa, la Jieyu troba que alguns aspectes de la gramàtica xinesa, com per exemple el cas de la partícula "ba", o bé l'ordre de les frases, costen de transmetre als alumnes perquè, sovint, alguns aspectes es fan a l'inrevés que en la llengua materna de l'alumnat o bé, directament, no hi ha un equivalent. A part, la professora considera que l'expressió oral es treballa poc a classe, i per aquest motiu, idea algunes activitats o projectes divertits per tal de treballar aquesta competència. Per exemple, en el cas de l'últim examen oral, els alumnes van haver d'estudiar-se un conte i intentar recitar-lo de memòria. De cara al proper examen, hauran d'inventar-se un conte en xinès o bé, agafar-ne un d'existent en la seva llengua materna i traduir-lo. Tot i els seus esforços, pensa que hi ha molta feina a fer per tal que els alumnes puguin assolir un bon xinès parlat. Com a possible opció, proposa treballar el llenguatge oral amb persones xineses, mitjançant sessions de conversa.

ENTREVISTA AL PROFESSOR/A

Dades personals

NOM DEL PROFESSOR/A		Jieyu Deng	
EDAT	33	LLOC D'ORIGEN	Xina
TITULACIÓ / FORMACIÓ REBUDA		Llicenciatura en història (UB)	
TEMPS D'EXPERIÈNCIA EN L'ÀMBIT	5 anys	EDATS AMB LES QUALS TREBALLA	Totes
EXPERIÈNCIA LABORAL EN ALTRES CENTRES	• Acadèmia Ceus• Classes particulars		

1. Quina metodologia principal fa servir a classe (tipus d'activitats, exercicis, etc.)?

Em baso molt en els llibres, i a partir d'aquí amplio. Empro molt la pissarra per tal de desenvolupar les meves explicacions. A vegades, també mostro a l'alumnat algun vídeo, però habitualment no faig servir recursos informàtics a les classes. Per tal de treballar la comprensió oral dels alumnes utilitzo àudios, gran part dels quals són proporcionats pel CD del llibre de text.

2. Considera que la metodologia emprada en la seves classes cobreix totes les competències que formen part de la llengua xinesa? Si la resposta és negativa, quins aspectes falten per tractar?

En una mateixa classe no s'aconsegueix fer tot, però en diverses sí. De les competències treballades, llengua oral potser és la que queda una mica penjada. Amb 3h de xinès de manera intensiva a la setmana no dona temps de profunditzar, i encara menys en expressió oral.

3. Creu que els recursos que els professors tenen a l'abast actualment són adequats i eficaços per a l'ensenyament del xinès?

Trobo que, actualment, no hi ha un material perfecte per a les classes. Sobretot en el cas dels llibres de text, els que hi ha al mercat no són gaire pràctics, i tampoc gaire divertits. El mètode d'ensenyament que fomenten aquests llibres no està gaire enfocat a la vida quotidiana, i el llenguatge, en alguns casos, és de caràcter massa formal.

4. Quins són els aspectes de la llengua xinesa més difícils de tractar i transmetre als nens? Aquests aspectes estan ben solucionats als llibres de text?

Penso que alguns aspectes de la gramàtica xinesa, com per exemple el cas de la partícula “ba”, o bé l'ordre de les frases, costen de transmetre als alumnes perquè, sovint, alguns aspectes es fan a l'inrevés que en la llengua materna de l'alumnat o bé, directament, no hi ha un equivalent.

5. D'altra banda, què creu quins aspectes de la llengua els alumnes aprenen millor o, amb més facilitat?

Trobo que per a ells tot té dificultat, perquè el xinès i el català són dues llengües molt diferents.

6. A part dels mètodes d'ensenyança convencional, n'utilitza algun altre? Ha hagut de crear algun mètode d'ensenyament nou?

Considera que sempre s'han d'ampliar els continguts del llibre de text, perquè sinó les classes serien massa series i teòriques, i alguns elements només es tractarien de manera superficial.

Com que trobo que l'expressió oral es treballa poc a classe, sovint penso i ideo algunes activitats o projectes divertits per tal de treballar aquesta competència. Per exemple, en el cas de l'últim examen oral, els alumnes van haver d'estudiar-se un conte i intentar recitar-

lo de memòria. Pel proper examen, hauran d'inventar-se un conte en xinès o bé, agafar-ne un d'existent en la seva llengua materna i traduir-lo.

Tot i això, penso que hi ha molta feina a fer per tal que els alumnes puguin assolir un bon xinès parlat. Una de les opcions seria treballar el llenguatge oral amb persones xineses, mitjançant sessions de conversa.

7. Des del seu punt de vista, quines característiques considera que té l'alumnat català?

Jo que he viscut la meva infància i adolescència a la Xina, afirmo que tan el mètode d'ensenyament com l'alumnat en ambdós països és molt diferent. Mentre que a la Xina la serietat i el respecte pel professor són aspectes molt presents en el dia a dia, a Catalunya, alguns casos i comportaments manquen de disciplina. Trobo que l'alumnat català té un gran afany de pensar i exposar les seves idees.

FITXA D'OBSERVACIÓ DE LA CLASSE

CENTRE	Institut Confuci de Barcelona		
TIPOLOGIA DEL CENTRE			
CENTRE PÚBLIC	CENTRE CONCERTAT	CENTRE PRIVAT	ACADEMIA DE LLENGUA
			X
HORARI DE LA CLASSE	10-12h	DURADA	2h
CURS / EDAT ALUMNES	10-11 anys	NIVELL	YCT 2
NOMBRE D'ALUMNES	10		
LLENGUA DE LA CLASSE			
XINÈS		CATALÀ I XINÈS	CASTELLÀ I XINÈS
			X
PROCEDÈNCIA DE L'ALUMNAT			
ORIGEN CATALÀ	ORIGEN XINÈS	XINESOS NASCUTS A CATALUNYA / ADOPTATS DE NADONS	
X			
NOM DEL PROFESSOR/A	Shih-Hsuan Tsai		

EXAMENS OFICIALS			
DIRIGIT A	POSSIBILITAT	NO CONTEMPLAT	
	X		
DISTRIBUCIÓ DE LA CLASSE			
TAULES / PUPITRES INDIVIDUALS	FILES DE DOS	GRANS AGRUPACIONS DE TAULES	FORMA DE “U”
	X (i de quatre)		
METODOLOGIES EMPRADES			
LLIBRES	FITXES	RECURSOS ELECTRÒNICS	ALTRES
X			
REFERÈNCIES DE LLIBRES O RECURSOS			
Kuaile Hanyu (People’s Education Press) – Hanban [També tenen el d’exercicis]			
MÈTODE DE TREBALL			
INDIVIDUAL	EN PARELLES	EN GRUPS	CLASSE CONJUNTA
X			X
COMPETÈNCIES TREBALLADES			
EXPRESSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ ESCRITA	COMPREENSIÓ ORAL	COMPREENSIÓ ESCRITA
VOCABULARI	GRAMÀTICA	CAL·LIGRAFIA	CULTURA
X	X	X	
ASSIMILACIÓ DELS CONTINGUTS			
MOLT BONA	BONA	ACCEPTABLE	DOLENTA
X			
TREBALL A CASA			
Gairebé sempre els hi posa deures, i els hi posa exercicis de gramàtica, vocabulari i cal·ligrafia: sempre els del llibre.			
ACTIVITATS TREBALLADES			
En la primera part de la classe la professora juntament amb els alumnes corregeixen els deures. Després fan uns exercicis de relacionar els caràcters amb el <i>pinyin</i> correcte. Tot seguit, introdueix el nou vocabulari de la unitat. Després del petit descans comença la part més lúdica de la classe. Primer fan han de fer uns puzles, compost de caràcters xinesos i <i>pinyin</i> . Després, amb els caràcters que han sortit, han de fer una frase amb cada caràcter. Per últim, juguen a un joc competitiu que la professora ha ideat mitjançant targetes.			
OBSERVACIONS			

Corregeixen els deures oralment i la professora posa èmfasi amb la pronunciació. Va molt per feina: si els nens no acaben de fer els exercicis destinats a fer a classe, els han d'acabar a casa.

La professora també posa èmfasi amb l'ordre dels traços i la mida dels elements dels caràcters.

La professora intenta introduir expressions que s'empren comunament a classe en xinès.

El grup de nens que s'ha analitzat tenen entre 10 i 11 anys, i tenen un nivell aproximat al examen YCT 2, per tant, tot i encara ser principiants ja tenen una mínima noció de la llengua. Així com en el cas del grup de la Jieyu Deng, aquest grup també disposa d'un únic dia de xinès a la setmana, que també coincideix en dissabte al matí, però perquè sigui més amè pels nens, la classe només dura 2 hores. Per a impartir les classes de xinès fa servir el llibre *Kuaile Hanyu*—i també el llibre d'exercicis—, però la professora subratlla que normalment, com a mínim, està una hora a preparar les classes, perquè només amb l'ús del llibre la docència no és prou completa. Així doncs, complementa el llibre amb jocs de memòria, jocs amb fitxes i targetes, activitats culturals, entre d'altres, i vídeos, entre d'altres. També promou els jocs de competitivitat, perquè als nens d'aquesta edat els criden molt l'atenció i, pràcticament, no paren esment a l'objectiu educatiu que hi ha darrere.

Quant a la planificació i activitats que es duen a terme durant la classe, cal dividir la classe en dos meitats; a la primera meitat de la sessió, d'inici es corregeixen els deures, i, a continuació, la professora introdueix el nou vocabulari de la unitat, a vegades, acompanyat d'algun aspecte de gramàtica; després d'una breu pausa, per tal de treballar la gramàtica o el vocabulari de la unitat, la professora els hi prepara diverses activitats de caràcter més lúdic.

Tot i que amb una sola classe no es toquen totes les competències, la Shih-Hsuan afirma que al llarg del curs es va treballant una mica tot. Tot i això, potser l'aspecte que queda més despenjat és l'expressió escrita, perquè no hi ha temps material a classe per a treballar-la. D'altra banda, la professora considera que la cal·ligrafia és l'aspecte de la llengua xinesa que més costa als nens, especialment per l'extrema llunyania amb la seva llengua materna. Malgrat la dificultat, però, als nens els hi agrada i hi mostren interès.

ENTREVISTA AL PROFESSOR/A

Dades personals

NOM DEL PROFESSOR/A		Shih-hsuan, Tsai	
EDAT	33	LLOC D'ORIGEN	Taiwan
TITULACIÓ / FORMACIÓ REBUDA		UAB – Estudis d'Àsia Oriental	
TEMPS D'EXPERIÈNCIA EN L'ÀMBIT	6 anys	EDATS AMB LES QUALS TREBALLA	Totes
EXPERIÈNCIA LABORAL EN ALTRES CENTRES	• Autònoma• Ha treballat donant xinès per a empreses		

1. Quina metodologia principal fa servir a classe (tipus d'activitats, exercicis, etc.)?

A part de treballar amb el llibre de text i el d'exercicis, també faig jocs de memòria, jocs amb fitxes i targetes, activitats culturals... En ocasions també faig que juguin mitjançant la competitivitat. Com a recurs afegit, a vegades, miren vídeos curts, per tal de treballar la comprensió oral.

2. Considera que la metodologia emprada en la seves classes cobreix totes les competències que formen part de la llengua xinesa? Si la resposta és negativa, quins aspectes falten per tractar?

Crec que al llarg del curs ho anem tocant tot. Podríem dir que allò que queda més despenjat és l'expressió escrita.

3. Creu que els recursos que els professors tenen a l'abast actualment són adequats i eficaços per a l'ensenyament del xinès?

Per norma, com a mínim, estic una hora per a preparar les classes. Com que el llibre no ho té tot, he de buscar altres recursos

4. Quins són els aspectes de la llengua xinesa més difícils de tractar i transmetre als nens? Aquests aspectes estan ben solucionats als llibres de text?

Al meu parer, l'aspecte que més els costa és la cal·ligrafia. Tot i això, malgrat la dificultat que tenen en fer-la, els hi agrada.

5. D'altra banda, que és el que creu que els alumnes aprenen millor o, amb més facilitat?

Crec que de l'ampli ventall de competències que es tracten en la docència del xinès, la parla és el que els hi costa menys: com que són petits no tenen vergonya i no els hi fa por equivocar-se.

6. A part dels mètodes d'ensenyança convencional, n'utilitza algun altre? Ha hagut de crear algun mètode d'ensenyament nou?

Com ja he esmentat amb anterioritat, a part d'emprar el llibre, sovint creo i invento activitats lúdiques per a poder practicar els coneixements transmesos.

7. Quines característiques considera que té l'alumnat català?

Els nens d'aquí són més creatius i més oberts de ment, però no tant aplicats com els xinesos.

5. Citació dels problemes detectats i proposta de solucions

5.1. Anàlisi de les dades recollides i menció dels problemes i de les dificultats detectades

Un cop observats els diferents grups i professors, i realitzades les entrevistes, s'han pogut detectar nombrosos problemes quant a la docència del xinès com a llengua estrangera per a nens catalans. A continuació, us presentaré les dificultats i qüestions més rellevants.

El primer factor es també aplicable a l'ensenyament en general, però en el cas del xinès encara és molt més clar: el desmesurat nombre d'alumnes. Com ja he esmentat, treballar en grups nombrosos, per norma, suposa una dificultat afegida a l'hora d'impartir qualsevol tipus de docència. En el cas de la llengua xinesa, conjuntament amb la colla de matisos i dificultats que la componen, un elevat nombre d'alumnes pot donar lloc a un aprenentatge excessivament lent i resultats infructuosos. En classes de més de 15 alumnes és molt difícil seguir un bon ritme d'ensenyança i practicar les diverses competències del xinès. Cal recalcar que, sovint, aquest aspecte va estretament lligat amb motius i interessos econòmics, que no permeten la docència en grups reduïts.

Un altre factor que cal destacar és el treball autònom. Els professors no sempre manen deures als seus alumnes, i amb les poques hores de xinès que reben a la setmana, si no es practica el xinès fora de l'aula és molt difícil retenir els coneixements apresos. Això ve estretament lligat amb el fet que, en molts dels casos, el xinès és plantejat com una assignatura optativa o bé extraescolar, s'intenta suavitzar l'exigència acadèmica i, sobretot, el treball autònom.

Si ens centrem en l'acompliment de competències, d'una banda una bona part dels professors entrevistats consideren que la competència que queda més penjada en la docència de la llengua xinesa és la llengua oral. L'expressió oral és una de les competències que serveix de pont entre la teoria apresada a classe i la pràctica, per això, tot i que sovint es deixa massa al marge, és molt important treballar-la. Els professors es queixen, sobretot, que no hi ha prou temps material per dedicar-se a practicar la llengua oral en profunditat; per tant, s'han de buscar solucions que no impliquin un increment del temps. S'ha de fomentar molt més.

D'altra banda, una minoria dels entrevistats —però no menys important— pensa que la competència que es toca menys a les classes és l'expressió escrita. L'expressió escrita, per norma, s'acostuma a treballar de manera autònoma i després és corregida per la professora, i a vegades, és fàcil que la deixem a un costat i que ens n'oblidem.

Pel que fa les dificultats per part dels alumnes, un sector dels professors coincideixen en què una de les competències que resulta més difícil a l'alumnat és la cal·ligrafia. Tot i això, també afegeixen que els nens hi mostren interès, i que els hi agrada, per tant l'assoliment d'aquest aspecte de la llengua no acostuma a generar problemes. Si els nens s'acostumen a seguir un a sèrie de regles des de bon inici, com ara l'ordre dels traços, aconseguir una escriptura òptima no resulta un objectiu impossible d'assolir.

Quant als recursos que el professorat té a l'abast per tal de planificar i impartir les classes, la majoria dels professor entrevistats coincideixen en un aspecte: el material didàctic que hi ha actualment al mercat té moltes mancances i, en ocasions, la forma i el registre que presenta no són els adequats per l'alumnat. Els llibres que hi ha al mercat no són gaire pràctics, i tampoc gaire divertits. El mètode d'ensenyament que fomenten aquests llibres no està gaire enfocat a la vida quotidiana, i el llenguatge, en alguns casos, és de caràcter massa formal.

El darrer dels factors, però no menys important, és, potser visible a simple vista, però comporta una dificultat molt difícil de solucionar: la llunyania amb el lloc d'origen. Llengües com l'anglès i el francès, a part de compartir el mateix alfabet amb el català, ens arriben amb molt més facilitat, entre altres motius per la proximitat geogràfica i cultural. Llibres en aquestes llengües es poden trobar gairebé a qualsevol llibreria, i trobar sèries televisives o pel·lícules amb aquestes llengües, avui en dia, és molt fàcil i accessible. A més a més, anar d'intercanvi o fer un programa d'estudis estiuenc en un país on es parla alguna d'aquestes dues llengües és, avui en dia, bastant comú entre la població mitjana i alta. En canvi, el vincle entre la Xina i Catalunya, o l'estat espanyol en general, és poc sòlid: el cinema i la literatura passen desapercebuts, i l'idea de la cultura i la llengua com a quelcom remot és molt present entre la població. Tal com la Haifeng ha comentat, quan els alumnes surten al carrer, poden entrar en una botiga xinesa, i saludar i acomiadar-se en xinès, però que moltes vegades, aquí s'acaba la cosa.

En resum, els problemes i dificultats detectats no són una xifra menuda, i la combinació de les qüestions esmentades pot generar enormes complicacions a l'hora d'ensenyar i assolir els diversos aspectes de la llengua xinesa. Així doncs, en el següent apartat, s'intentaran plantejar solucions als problemes aquí mencionats perquè puguin ser d'utilitat per als col·lectius docents dirigits a l'ensenyament del xinès per a nens catalans, alguns dels quals poden derivar de la mateixa Facultat de Traducció de la UAB.

5.2. Proposta de solucions

En aquest apartat del treball, s'intentarà donar opcions vàlides i solucions a l'allau de problemes que s'han recollit en l'apartat anterior. Per tal que sigui més clar i profitós, es tractarà cada qüestió per separat.

És veritat que hi ha centres com l'Institut Nou de Vilafranca que pretenen posar la llengua xinesa a l'abast de tots els alumnes del centre, però, al meu parer, el fet d'exposar-se a un nombre massa elevat d'alumnes, com he dit en el punt anterior, perjudica el ritme tan de la classe com del curs, i per altra banda, és més difícil de treballar les competències de la llengua en profunditat. Per tant, la solució més viable a aquest problema, seria limitar el nombre d'alumnes per classe, posant un nombre màxim d'uns 15 alumnes. En cas que el nombre de sol·licituds fos major que les places ofertes, penso que s'hauria de valorar cada cas en concret tenint en compte diversos factors, ja que només amb l'expedient acadèmic no podem decidir si un alumne és apte o no per a aprendre xinès; s'hauria de valorar perquè vol aprendre xinès, els seus interessos... Tot i això, si tenim en compte el context econòmic del moment i el fet que el xinès no deixa de ser una opció minoritària, ara per ara, la mesura proposada resulta difícil d'aplicar, però en un futur, quan el xinès estigui més estès i l'economia del país s'hagi recuperat, és una opció ben atractiva i viable.

D'altra banda, sempre ens han ensenyat que una de les parts més importants de l'ensenyança és el treball autònom. És necessari per a repassar i fer memòria dels conceptes treballats a classe, per tant Per tal de poder assimilar els coneixements transmesos, proposo el següent: pocs deures però continus. Per una part, crec que no és bo manar-los un volum excessiu de feina, perquè cal recordar que a part de l'assignatura

de xinès en cursen moltes més, a part de tenir activitats extraescolars i vida social i familiar fora d'horari lectiu. Per tant, si els poséssim per casa un volum de feina massa elevat, podria resultar en exercicis fets a corre-cuita, i fins i tot, en un rebuig o pèrdua d'interès de l'alumne per la llengua i la cultura xinesa. Per altre part, però, s'ha de ser perseverant a l'hora de manar deures, i intentar que agafin l'hàbit de fer-ne, així com que repassin freqüentment el contingut. Especialment en el cas del vocabulari, és necessari que l'alumnat el repassi a casa i faci les activitats pertinents perquè d'un dia a l'altre no s'esfumi de la memòria. En el cas de les vacances llargues, com les de l'estiu, és indispensable que els alumnes practiquin —mitjançant un llibre d'exercicis o algun altre material didàctic— les competències treballades durant el curs.

Quant a l'expressió oral, ens trobem davant d'un problema major, davant d'un element al qual no podem anar a contracorrent: la manca de temps. A part d'aquest factor, en la major part de classes analitzades s'ha observat que els alumnes no es mostren gaire predisposats a parlar xinès a la classe, ja sigui per dirigir-se a la professora o a un company. Per tal de trobar solucions acurades a aquesta qüestió hem contemplat diferents propostes segons el nivell de l'alumnat.

Si es tracta d'una classe de nivell bàsic o inicial, penso que la millor manera de fer-los practicar la llengua és mitjançant jocs o representacions. Sabem que els jocs són una eina molt útil per a transmetre coneixements i també per practicar-los, així que les podem fer servir per a incitar-los a parlar en xinès. D'altra banda tenim les representacions, normalment de situacions quotidianes —com anar a comprar, demanar un plat en un restaurant o una senzilla conversació dins l'àmbit familiar—, amb les quals els nens treballen tant l'expressió oral, així com la memòria i el treball en equip. A més, el fet de realitzar l'activitat amb altres companys els dona més seguretat i se senten tan cohibits. Tot i que en aquest nivell tan incipient encara no poden mantenir llargues converses, el professor pot anar introduint vocabulari i expressions que puguin fer servir a la classe per a dirigir-se a ell o als companys, com ara «Professora, una pregunta» (*Laoshi, yi ge wenti*) o «Tens un bolígraf?» (*Ni you mei you yi zhi bi?*).

En canvi, si ens trobem davant d'una classe de nivell entremig, tenim un ventall d'alternatives més ampli. D'entrada, caldria introduir el xinès com a forma de comunicació oral a classe, i perquè això sigui possible, el professor ha d'encoratjar els

alumnes a formular i contestar preguntes en xinès. D'altra banda, en aquest nivell, en el qual ja es té un coneixement més aprofundit de la llengua, seria bo crear vincles entre nadius i estudiants de la llengua xinesa mitjançant un sistema basat en el famós *cafe lingua*. Actualment, en l'àmbit de l'ensenyament del xinès, ja existeixen alternatives de conversa similars, com les sessions d'intercanvi lingüístic que proposa Casa Asia com a part del programa «Study Abroad», però de moment, només són dirigides a adults. A part, les presentacions orals també són un bon sistema de potenciar el registre oral, i els jocs i les representacions continuen essent igual de viables en aquest nivell. A més a més, aprofitant l'avenç de les noves tecnologies, es podrien plantejar nous mètodes de conversa: per exemple, a través del Skype o altres sistemes de videotrucades, es podrien fer intercanvis amb alumnes xinesos a temps real.

Quant a l'expressió escrita, una competència sovint descuidada, plantejo seguir el següent procediment. D'entrada, el professor cal que expliqui als alumnes els diferents tipus de textos que hi ha en xinès, i donar un seguit de pautes sobre com elaborar un text, passant des d'aspectes formals fins a qüestions de contingut. Quan es pretengui elaborar el primer text, s'hi pot dedicar una part d'una classe, i a partir d'aquí manar-los-hi com a deures. Un cop els textos són entregats a la professora, aquesta els corregirà i, si cal, abans de comentar a cada alumne qüestions específiques, si és necessari, pot explicar i resoldre davant de la classe els problemes més estesos. Especialment en els primers estadis de l'aprenentatge del xinès, es recomana fer els textos a mà, per tal d'així practicar, també, la cal·ligrafia.

El cas concret de la cal·ligrafia, com ja s'ha esmentat, no presenta gaire problemàtica. Actualment hi ha plantilles, que es poden descarregar o bé fotocopiar, per a practicar l'escriptura de caràcters, així com eines web per aprendre l'ordre dels traços. Amb pràctica i seguint els consells del professor, la qüestió de la cal·ligrafia queda resolta.

És evident que el llibre perfecte no existeix, però el professor de l'Institut Nou de Vilafranca, Joan Ràfols, ens ha presentat un llibre que s'hi acosta bastant: *Jin Bu*. El llibre combina explicacions en anglès i en xinès, cosa que no considero un impediment, sinó una manera de potenciar ambdues llengües i, a vegades, trobar punts de connexió entre elles. Tot i que ell llibre comprèn major part de les competències de la llengua xinesa, és possible que no resulti una eina adequada per a tot tipus de classes. Cada grup d'alumnes

és un món, i hi ha factors —com el nombre d'alumnes, el nivell de la classe, diversitat cultural— que poden fer del més idoni dels llibres un material inservible. Així doncs proposo el següent: es podria tirar endavant una iniciativa, en la qual hi podrien participar els diversos centres que imparteixen xinès a Catalunya —o fins i tot, a tot l'estat espanyol—, de formar una plataforma web en la qual podrien penjar-hi enllaços amb diversos recursos web, així com referències de llibres de text, o fins i tot, compartir projectes educatius. Penso que, d'aquesta manera, el professorat podria enriquir les seves classes, així com seleccionar el millor material per a cada grup o ocasió.

La llunyania geogràfica, cultural i lingüística és, al meu parer, l'aspecte més difícil de resoldre, i encara més des de l'àmbit educatiu, o des de la posició d'un professor. Per tal de fer més estreta aquesta distància entre la Xina i Catalunya, caldria enfortir els lligams entre ambdós governs, així com dels representants d'ensenyament d'ambdós països, i així promoure noves activitats culturals, festivals, concerts, i fons de biblioteca, entre d'altres. Tot i que la proximitat amb la Xina encara queda molt lluny, com s'ha esmentat amb anterioritat, ja s'han començat a fer els primers passos des del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, acompanyats d'alguns directors i professors de centres de primària i secundària de Catalunya, i, com és habitual, de representants de Fundació Institut Confuci de Barcelona.

6. Conclusions

Després d'haver realitzat aquest treball he pogut verificar la hipòtesi que tenia en ment des del principi: la docència del xinès per a nens catalans presenta nombroses dificultats que afecten d'arrel l'aprenentatge de la llengua.

Els temps han canviat, i des de l'entrada del xinès a Catalunya han variat moltes coses, entre elles, el públic que en sol·licita l'aprenentatge. Avui en dia, ens trobem davant d'un nou col·lectiu que es defineix pel seu interès pel xinès des d'una perspectiva educativa i de futur professional, però per l'absència de coneixements lingüístics i culturals.

Amb la introducció d'aquest nou tipus de demanada, els professors han intentat adaptar-se amb rapidesa a les necessitats i peculiaritats d'aquest nou públic, i han procurat buscar les metodologies i els recursos que més s'adequaven al seu grup d'alumnes. En aquest procés d'adaptació i planificació de les classes, tanmateix, els professors s'han trobat amb recursos poc adequats, així com amb diverses dificultats derivades d'una llengua molt diferent al català.

Així doncs, després de passar per cinc casos ben diferents —intentant treballar amb diferents tipologies de centres, i amb la col·laboració de directors, professors i alumnes—, he aconseguit detectar aquestes dificultats i intentar, mitjançant el raonament, trobar alternatives o solucions a aquestes qüestions.

Tot i que la gran majoria de les propostes són fàcilment aplicables, i les pot dur a terme el mateix professor, sense necessitat d'ajudes externes, la cooperació i l'enfortiment dels lligams entre centres i entre ambdós països ajudarien a millorar la docència del xinès notablement, aportant nous recursos i perspectives a la docència d'aquesta llengua.

Les diferents propostes i solucions que s'han suggerit en aquest treball pretenen esdevenir una eina d'ajuda per a tots aquells professionals del sector educatiu que imparteixen o volen impartir xinès a nens catalans. Tot i això, aquest estudi contrastiu no pretén ésser una eina única o un manual irrefutable, ja que els temps canvien, i també ho fan els models educatius.

7. Bibliografia citada

- Beltrán, J; Sáiz, A (2001) *Els Xinesos a Catalunya : família, educació i integració*, Barcelona, Fundació Jaume Bofill, Alta Fulla.
- Benvenuty, L. (2006, octubre). “Cómo son los chinos catalanes”. *La Vanguardia*. (pàg. 16)
- Carbonell, F. (2007). *Vinguts Del Centre Del Món*, Vic, Eumo.
- García, A. (2012, març). “El xinès, la llengua del futur”. [article en línia]. Ara. [Data de consulta: 20 de novembre de 2015].
- Nieto, G. (2007). *La Inmigración China En España*, Madrid, Libros de la Catarata.
- Sáiz, A. (2005). “La migración china en España”. *Revista CIDOB d’Afers Internacionals* (núm. 68, pàg. 151-163).
- Servei de Premsa. (2015, febrer). “Trenta-sis entitats catalanes i xineses celebraran l’Any Nou Xinès a Barcelona, el proper dissabte”. [notes de premsa en línia]. Ajuntament de Barcelona. [Data de consulta: 23 de novembre de 2015].